

7/39156
6/4 90

Giresun Milletvekili Sayın **Elvan IŞIK GEZMİŞ**'e Ait 7/39156 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımızın tüm çalışmaları, yaşamın tüm alanlarında kadınların konumlarının güçlendirilmesi; eğitim ve sağlık imkânlarından eşit bir şekilde yararlanmalarının sağlanması; istihdama ve karar alma mekanizmalarına katılımlarının artırılması; medyada eşitlikçi temsilin sağlanması, kadın-erkek eşitliğinin ana plan ve politikalara dahil edilmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaların sürdürülmesini desteklemek üzere yürütülmektedir.

Bu kapsamda Bakanlığımızca son dönemde gerçekleştirilen en önemli çalışmalardan biri "*Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı*"dır. 2024-2028 yıllarını kapsayacak şekilde ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüş ve önerileri çerçevesinde kapsayıcı bir yaklaşımla hazırlanan eylem planı, 8 Mart 2024 Dünya Kadınlar Gününde kamuoyuna duyurulmuştur.

Eylem planının temel politika eksenleri; *Eğitim, Sağlık, Ekonomi, Liderlik ve Karar Alma Mekanizmalarına Katılım, Çevre ve İklim Değişikliği* olarak belirlenmiştir. Planda; beş temel politika eksenine ilişkin "5 Temel Amaç", "20 Strateji", "83 Faaliyet" yer almaktadır.

Ekonomi alanında "*Kadınların ekonomik güçlenmeleri için değişen işgücü piyasasına tam, eşit ve etkin katılımlarını sağlamak*" temel amacı doğrultusunda;

- Kadınların işgücü piyasasına girişlerini kolaylaştırmak ve insana yakışır işlerde istihdamlarını artırmak için mevzuatın gözden geçirilerek iyileştirici düzenlemeler yapılması,
- Kadınlara ve kız çocuklarına, ikiz dönüşüme (yeşil ve dijital dönüşüm) uyumlu işgücü piyasasında ihtiyaç duyulacak yeni beceri ve yetenekler kazandırılması,
- Sürdürülebilir kalkınma için kadınların ekonomik güçlenmelerini desteklemek amacıyla eşitlik ve kapsayıcılık temelinde kamu ve özel sektörün dönüşümünün sağlanması,
- Kadın girişimciliğinin her alanda desteklenmesi ve kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi amacıyla çalışmalar yapılması hedeflenmektedir.

Söz konusu politika başlığı altında;

- Geleceğin meslekleri, bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik alanlarına kız çocuklarının yönlendirilmesi amacıyla farkındalık artırma çalışmaları yapılacaktır.
- Kadınlar tarafından yönetilen işletmeler özelinde, başta dijital araçlara erişimlerinin kolaylaştırılması, altyapı ihtiyaçlarının giderilmesi, çalışanlara gerekli teknolojik yetkinlik ve becerilerin kazandırılması için örnek projeler oluşturulacak, finansal destek verilecektir.
- Girişimcilik kültürünün geliştirilmesi amacıyla bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır.
- Kadın teknoloji girişimcilerine yönelik özel çalışmalar yürütülecektir.

Faaliyetlerine yer verilmiş olup 2024-2028 yıllarını kapsayan Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı tüm kamu kurumları, üniversiteler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları ile eşgüdüm içerisinde yürütülmektedir.

Diğer taraftan, 8 Mart 2025 Dünya Kadınlar Günü'nde "*Kadının Güçlenmesi Konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi*" yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve Bakanlığımız tarafından düzenlenen "Kadınlarla Yükselen Türkiye" programında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Söz konusu Genelge kapsamında, Sayın Bakanımız başkanlığında ilgili diğer bakanlıklar ve kurumların katılımıyla kadınlara yönelik sunulan hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülmesine yönelik tüm çalışmaların izlenmesi, değerlendirilmesi, koordinasyon ve iş birliğinin sağlanması amacıyla “*Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulu*” oluşturulmuştur.

Ayrıca Genelgede, kadının güçlenmesine ilişkin çalışmaların yerel düzeyde etkin şekilde yürütülmesi ve takibi amacıyla, tüm illerde Vali başkanlığında “*Kadının Güçlenmesi İl Koordinasyon Kurulları*” kurulmuştur.

8 Mart 2026 tarihinde Dünya Kadınlar Günü kapsamında gerçekleştirilen etkinlikler çerçevesinde, kadının güçlenmesi alanında yürütülen çalışmaların somut bir çıktısı olarak “*Sürdürülebilir Kalkınmada Kadın Hamlesi Niyet Beyanı*” hazırlanmış olup kamuoyu ile paylaşılmıştır. Niyet Beyanı; özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına yönelik olarak hazırlanmış olup, kadın-erkek fırsat eşitliğinin kurumsal kültüre entegre edilmesini ve sürdürülebilir kalkınma sürecinde kadın potansiyelinin etkin biçimde değerlendirilmesini hedefleyen, bağlayıcı olmayan ancak güçlü taahhütler içeren bir beyan özelliğine sahiptir.

Bu çerçevede; Bakanlığımızca kadının güçlenmesine yönelik çalışmalar, Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı ve Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulları tarafından belirlenecek proje ve politikalar çerçevesinde yürütülmeye devam edecektir.

Kadınların ekonomik olarak güçlenmesi hususu, Bakanlığımızın öncelikli çalışma alanları arasında bulunmaktadır. Bu kapsamda; kadın kooperatifleri, kadın girişimciliği ve kayıtlı kadın istihdamının artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Ayrıca, kadınların ekonomik güçlenmesine yönelik imzalanan protokoller kapsamında çeşitli çalışmalar devam etmektedir.

- Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi
- Türkiye’nin Mühendis Kızları Projesi
- Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İş Birliği Protokolü
- Finansal Okuryazarlığın Yaygınlaştırılmasına Yönelik İş Birliği Protokolü
- Kadın Girişimciliğinin Geliştirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü
- Bilimsel Araştırma-Geliştirme, Yenilik ve Bilimsel Etkinlik İş Birliği Protokolü
- İş Pozitif Programı İş Birliği Protokolü
- IPARD Programına İlişkin İş Birliği Protokolü
- OSTİM İş Birliği Protokolü
- Türkiye'nin Girişimci Kadınları İş Birliği Protokolü
- Kadınların ve Engelli Bireylerin Ekonomik ve Sosyal Hayata Katılımlarının Güçlendirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü
- Kadınlar için Enerji Okulu İş Birliği Protokolü
- Halkbank iş birliğinde Yükselen Kadınlar Programı
- Ticaret Bakanlığı iş birliğinde Sosyal Hizmetler ve Bakım Hizmetlerinin Sunulmasında Sosyal Kooperatifler Çalıştayı

Bununla birlikte, Bakanlığımızca yürürlüğe konulan *Kadının Güçlenmesi Stratejisi Belgesi ve Eylem Planı (2024-2028)*’nda kadınların ekonomik olarak güçlendirilmesine yönelik pek çok stratejiye ve çeşitli faaliyetlere yer verilmiş olup çalışmalar, ilgili tüm taraflarla iş birliği içinde yürütülmektedir. Söz konusu planın “Ekonomi” başlıklı bölümünün “Sürdürülebilir

kalkınma için kadınların ekonomik güçlenmelerini desteklemek amacıyla eşitlik ve kapsayıcılık temelinde kamu ve özel sektörün dönüşümünün sağlanması” stratejisi altında; şiddet mağduru kadınların da aralarında bulunduğu özel politika gerektiren kadınların mesleki gelişme, istihdama katılım yönelik eğitimlerin artırılması ve işgücü piyasalarına girişlerinin kolaylaştırılmasına yönelik faaliyetler bulunmaktadır.

Bakanlığımızca kadın istihdamının artırılması amacıyla çeşitli faaliyetler yürütülmeye devam edilmektedir. Bu çerçevede, kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi, sürdürülebilirliklerinin sağlanması, kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi ve görünürlüklerinin artırılması hedefine yönelik olarak Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı ile Bakanlığımız iş birliğinde “*Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü*” 6 Eylül 2023 tarihinde 5 yıl süre ile yenilenmiştir.

Protokolün yerelde uygulanabilirliğini sağlamak ve uygulayıcılara rehberlik etmek amacıyla Bakanlıkların İl Müdürlükleri için Uygulama Esasları oluşturulmuş ve 81 ilde “Kadın Kooperatifleri Çalışma Grubu” oluşturulmuştur. Yıllık iş planları çerçevesinde, İl Müdürlüklerimiz koordinasyonunda çalıştay, eğitim, bilgilendirme toplantıları, farkındalık çalışmaları ve kadın kooperatif ziyaretleri gerçekleştirilmektedir. Öte yandan Bakanlığımız tarafından kadınların ekonomik olarak güçlendirilmesi amacıyla “*Kadınların Kooperatifler Yoluyla Güçlendirilmesi Projesi*” yürütülmüştür.

Projelerin yanında kadınların ekonomik ve toplumsal hayata katılımlarının güçlendirilmesi amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile “*Kadın Girişimciliğinin Geliştirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü*” ve TÜBİTAK ile “*Bilimsel Araştırma-Geliştirme, Yenilik ve Bilimsel Etkinlik İş Birliği Protokolü*” imzalanmış olup “*kadimgirisimci.gov.tr*” web sitesi erişime açılmıştır. Bahse konu web sitesinde Kadın Kooperatifleri Ağına kayıtlı kadınlar için “*Ben De Varım*” uygulaması hayata geçirilmiştir.

Bu çalışmaların yanı sıra, Bakanlığımız Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ve Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü iş birliğinde NEET kadınlara yönelik “*Kadınlara Yönelik Yapay Zekâ ve Veri Bilimi Geliştirme Programı*” Ankara ve İstanbul’da düzenlenmiştir.

Bakanlığımız ile Ticaret Bakanlığı iş birliğinde, “*Sosyal Hizmetler ve Bakım Hizmetlerinin Sunulmasında Sosyal Kooperatifler Çalıştayı*” 9 Aralık 2025 tarihinde ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Sosyal kooperatiflere ilişkin çalışmalar Ticaret Bakanlığı iş birliğinde devam etmektedir.

Bakanlığımız tarafından NEET (ne eğitimde ne istihdamda) grubundaki genç kadınların ihtiyaçlarının karşılanması için mekanizmalar oluşturmak amacıyla yürütülen “*Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi*” kapsamında bugüne kadar NEET grubundaki genç kadına mesleki eğitim, güçlenme eğitimi ve mentorluk desteği sunulmuştur.

Ayrıca Bakanlığımızca, mühendis olmak isteyen kız öğrencileri her alanda destekleyerek mesleğin örnekleri haline gelebilmeleri amacıyla yürütülen “*Türkiye’nin Mühendis Kızları Projesi*” kapsamında, kız mühendislik öğrencileri desteklenmektedir.

Bununla birlikte, Bakanlığımız ile OSTİM Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü arasında imzalanan “*İş Birliği Protokolü*” kapsamında, Ankara’daki üniversitelerde eğitim alan kız öğrenciler ve yeni mezun kadınlara yönelik olarak Kariyer Yönetimi ve İletişim Teknikleri başlıklı eğitimler düzenlenmiştir.

Enerji sektöründeki kadın istihdamının artırılması ve temsiliyetinin güçlendirilmesi amacıyla Bakanlığımız ile Reges Elektrik Enerjisi Perakende Satış Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.

arasında imzalanan “Kadınlar için Enerji Okulu İşbirliği Protokolü” kapsamında, kadınlara yönelik elektrik sektörüne ilişkin “Kadınlar için Enerji Okulu” eğitimleri düzenlenmiştir.

2025/4 sayılı “Kadının Güçlenmesi” konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi kapsamında oluşturulan “Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulu” bünyesinde “STEM Alanlarında Kız Çocukları ve Kadınların Güçlenmesi Alt Komitesi” oluşturularak konuya yönelik çalışmaların daha ayrıntılı ve etkili yürütülmesi amaçlanmış olup bu doğrultuda toplantılar gerçekleştirilmektedir.

Diğer taraftan Bakanlığımızca yürütülen sosyal yardım programları, özellikle ailelerin ihtiyaçlarını gözeterek şekilde uygulanmakta olup, kadınların yoksulluktan daha fazla etkilendiği ve yoksulluk riski ile daha fazla karşılaştığı gerçeğinden hareketle düzenli yardım programlarından %61’i kadınlara verilmektedir.

Hak sahiplerinin kadın olduğu Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Yardım, Şartlı Sağlık Yardımı, Doğum Yardımı, Asker Ailelerine Yönelik Yardım, Çoklu Doğum Yardımı gibi düzenli yardımlar gerçekleştirilmektedir. Söz konusu yardım programlarında ödemelerin kadınlara yapılması öncelenmektedir.

Ayrıca proje desteklerimiz arasında yer alan ADEM ve SODAM Projeleri ile aile müessesini güçlendirmek, milli ve manevi değerleri korumak, kadınların aile içerisindeki rolünü ve statüsünü belirgin kılmak, kadınların yeteneklerini ortaya çıkararak gelir elde edici faaliyetler yürütebilmelerini sağlamak, toplumu ve aile yapısını tehdit eden madde bağımlılığı, kumar, şiddet ve istismar gibi zararlı alışkanlık ve davranışlardan aile bireylerini ve yapısını korumak için kurs, seminer ve eğitim programları düzenlenmektedir. Belirli aralıklarda düzenlenen kermesler aracılığı ile de kadınların merkezlerimizde üretmiş oldukları ürünlerden gelir elde etmeleri sağlanmaktadır.

2025 yılının “Aile Yılı” ilan edilmesi doğrultusunda aile kurumunun korunması, güçlendirilmesi ve değerlerin gelecek nesillere sağlam bir miras olarak aktarılması için çalışmaların yürütülmesi hedeflenerek, ADEM ve SODAM’larda kurulan Aile İletişim Atölyelerinde; aile içi iletişimin güçlendirilmesine yönelik eğitim, seminer, atölye, açık alan ve salon etkinlikleri ile yarışmalar gibi çeşitli faaliyetler yürütülmektedir. Böylece sosyal aktiviteler ile ailelerimizin bir araya gelerek nitelikli vakit geçirmeleri sağlanmaktadır.

Böylelikle kadınların ekonomik ve sosyal statülerinin güçlenmesi ile toplumsal hayata katılımlarının artması hedeflenmektedir.

Diğer taraftan kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla “şiddete karşı sıfır tolerans ilkesi” çerçevesinde yürüttüğümüz çalışmalar ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, özel sektör ve medyanın iş birliğinde çok taraflı, çok yönlü ve bütüncül biçimde devam etmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarına yol haritası niteliğindeki politika belgeleri, ilgili tüm tarafların katkı ve katılımlarıyla düzenli olarak hazırlanıp uygulanmaktadır. Bu kapsamda 2007 yılından bu yana 4 ulusal eylem planı hazırlanmış olup hâlihazırda 2021-2025 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı’nın uygulama süresinin 2025 yılı sonunda sona ermiş olması nedeniyle, 2026-2030 dönemini kapsayacak V. Ulusal Eylem Planı hazırlık çalışmaları Bakanlığımız Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinasyonunda; geçmiş dönem uygulama deneyimlerinden elde edilen kazanımlar doğrultusunda; bilimsel temele dayalı, yenilikçi, katılımcı ve sürdürülebilir bir yaklaşımla

hazırlanmıştır. V. Ulusal Eylem Planı, 25 Kasım 2025 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 2025/19 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yürürlüğe girmiştir.

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele V. Ulusal Eylem Planı, önceki planlardan yapısal olarak farklılaşan Eksen Yapısı ile politika alanları, mücadelenin omurgasını oluşturan 5 Dikey Eksen ve bu eksenleri kesen 5 Yatay Eksen üzerine inşa edilmiştir. Böylelikle kadına yönelik şiddeti çok boyutlu doğası etkileşimli ve kesişimsel bir anlayışla ele alınmıştır.

Eylem Planı kapsamında 5 dikey eksende toplam 15 strateji ve 130 faaliyet bulunmaktadır olup Şiddetsiz Yaşam ve Saygı Kültürü, Etkin Hukuki Koruma ve Adalete Erişim, Risk Odaklı ve Uzmanlaşmış Müdahale, Psikolojik İyi Oluş ve Sosyoekonomik Güçlenme, Davranışsal Dönüşüm ve Toplumsal Katılım alanları dikey eksenleri; Bütüncül Politika, Dijitalleşme ve Yapay Zekâ, Afet ve Acil Durumlar, Bilimsel Bilgi Ekosistemi, Kültür-Sanat, Spor ve Medya alanları yatay eksenlerinden oluşturmaktadır.

“Psikolojik İyi Oluş ve Sosyoekonomik Güçlenme” eksenini çerçevesinde stratejilerden biri “şiddete maruz kalan kadınların sosyoekonomik yönden güçlenmesini destekleyecek mekanizmaların geliştirilmesi” olarak belirlenmiştir. İlgili strateji kapsamında çeşitli faaliyetlere yer verilmiştir.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede ihtisas kurumsal mekanizmalardan biri olan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmi dört saat esaslı ile yürüten merkezlerdir. Hâlihazırda 81 ilimizde 86 ŞÖNİM hizmet vermektedir. ŞÖNİM’lerde sunulan hizmetlerin başında kadına yönelik şiddet mağdurlarının psikososyal iyilik halinin artırılması amacıyla sunulan rehberlik ve danışmanlık hizmetleri gelmektedir. Ayrıca barınma, hukuki, ekonomik, sağlık ve eğitim desteklerinin sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Şiddet uygulayanlara yönelik olarak da şiddet davranışını değiştirmeye yönelik programlara katılıma, sağlık muayenesi ve tedavisine ve meslek edindirmeye yönlendirmeye yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Psikososyal destek ve müdahale hizmetlerini bilimsel kanıta dayalı, sistematik, bütüncül ve kişinin özel ihtiyaçlarına duyarlı bir biçimde model halinde yapılandıran Ar-Ge çalışmalarımız ve personelin mesleki kapasitesinin artırılmasına yönelik temel ve ileri düzey eğitimlerimiz devam etmektedir.

Bu çerçevede kadına yönelik şiddetle mücadele konusu mevzuat düzenlemeleri ve kamu politikalarıyla detaylı bir şekilde ele alınmakta, koruyucu-önleyici hizmet kapasitesi nicel ve nitel olarak güçlendirilmeye devam etmekte, toplumun farklı kesimlerine ulaşarak algı, tutum ve farkındalığın olumlu yönde geliştirilmesi sağlanmakta, politika ve hizmetler veri ve istatistiklerle bilimsel temeller üzerine inşa edilmekte ve tüm bu çalışmalarla Türkiye’nin kadına yönelik şiddetle mücadelesi kararlılıkla sürdürülmektedir.